# PRIPOROČILO KOMISIJE

## z dne 5. julija 2010

## glede ocene tveganja pomanjkljivosti, odkritih med cestnimi pregledi tehnične brezhibnosti (gospodarskih vozil) v skladu z Direktivo 2000/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta

(2010/379/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V interesu varnosti v cestnem prometu, varstva okolja in pravične konkurence je pomembno zagotoviti pravilno vzdrževanje in pregled v prometu uporabljanih gospodarskih vozil, da se vzdržuje njihovo varno delovanje v prometu med vožnjo v Evropski uniji.

(2) Da bi dosegli bolj usklajen sistem in preprečili neenako obravnavo pri cestnih pregledih tehnične brezhibnosti je treba poleg predpisov in postopkov iz Direktive 2000/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2000 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Skupnosti [1], uvesti smernice za oceno pomanjkljivosti, naštetih v Prilogi II k navedeni direktivi.

(3) Uvesti je treba tri kategorije, da bi upoštevali težo pomanjkljivosti.

(4) Za vsako kategorijo pomanjkljivosti je treba opisati posledice uporabe vozila v zadevnem stanju –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Države članice morajo oceniti pomanjkljivosti, odkrite med cestnimi pregledi tehnične brezhibnosti vozila v skladu s smernicami iz Priloge k temu priporočilu.

V Bruslju, 5. julija 2010

*Za Komisijo*
Siim KALLAS
*Podpredsednik*

[1] UL L 203, 10.8.2000, str. 1.

*PRILOGA*

**Smernice za oceno pomanjkljivosti**

V tem dokumentu so v okviru izvajanja Direktive 2000/30/ES navedene smernice, katerih izvajanje se priporoča državam članicam, da bi tako ocenile pomanjkljivosti (opredeljene kot tehnične pomanjkljivosti in druge neskladnosti), odkrite med cestnimi pregledi tehnične brezhibnosti vozil.

Pomanjkljivosti so razvrščene v naslednje kategorije:

MANJŠE POMANJKLJIVOSTI (MiD)

VEČJE POMANJKLJIVOSTI (MaD)

NEVARNE POMANJKLJIVOSTI (DD)

Vsaka kategorija pomanjkljivosti mora biti opredeljena glede na stanje vozila, kot je navedeno v nadaljevanju:

MANJŠE POMANJKLJIVOSTI

Tehnične pomanjkljivosti brez pomembnega učinka na varnost vozila in druge manjše neskladnosti. Vozila ni treba ponovno pregledati, saj se po razumni presoji lahko pričakuje, da bodo odkrite pomanjkljivosti nemudoma odpravljene.

VEČJE POMANJKLJIVOSTI

Pomanjkljivosti, ki lahko škodujejo varnosti vozila in/ali ogrozijo druge udeležence na cesti ter druge pomembnejše neskladnosti. Vozilo mora biti čim prej popravljeno in za njegovo nadaljnjo uporabo lahko veljajo omejitve in pogoji, npr. vozilo mora opraviti ponoven tehnični pregled.

NEVARNE POMANJKLJIVOSTI

Pomanjkljivosti, ki pomenijo neposredno in takojšnje tveganje za varnost v cestnem prometu. Nadaljnja uporaba vozila na cesti ni dovoljena, čeprav je lahko v nekaterih primerih dovoljena vožnja pod določenimi pogoji naravnost do določene lokacije, npr. za takojšnje popravilo ali zaseg vozila.

Vozilo s pomanjkljivostmi, ki spadajo v več kot eno kategorijo, je treba razvrstiti glede na najresnejšo pomanjkljivost. Vozilo z več pomanjkljivostmi iste kategorije se lahko razvrsti v naslednjo kategorijo z resnejšimi pomanjkljivostmi, če to vozilo zaradi skupnega učinka pomanjkljivosti pomeni večjo nevarnost.

Pri pomanjkljivostih, ki se lahko razvrstijo v več kot eno kategorijo, je odgovornost inšpektorja, ki izvaja pregled, da pomanjkljivosti razvrsti glede na njihovo težo v skladu z nacionalno zakonodajo.

Med oceno pomanjkljivosti je treba upoštevati zahteve za homologacijo ob prvi registraciji ali začetku uporabe. Za nekatere postavke pa bodo veljale zahteve glede naknadnega opremljanja.

**Zahteve glede ocenjevanja**

Pod pomanjkljivostmi so navedene odkrite tehnične pomanjkljivosti ali druge neskladnosti.

| Postavka | | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | MiD | MaD | DD |
| 1. **ZAVORNA OPREMA** | | | | | |
| 1.1 | Mehansko stanje in delovanje | | | | |
| 1.1.1 | Pedalo delovne zavore/tečaj ročnega vzvoda | (a) Tečaj pretesen. | | X | |
| | | (b) Čezmerna obraba ali zračnost. | | X | |
| 1.1.2 | Stanje pedala/ročnega vzvoda in prosti hod naprave za upravljanje zavor | (a) Čezmeren ali nezadosten rezervni hod. | | X | |

| Postavka | | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | MiD | MaD | DD |
| | | (b) Naprava za upravljanje zavore se ne sprošča pravilno. | X | X | |
| | | (c) Na zavornem pedalu ni protizdrsne plasti ali pa je zrahljana ali gladko obrabljena. | X | | |
| 1.1.3 | Podtlačna črpalka ali kompresor in rezervoarji | (a) Nezadosten zračni tlak/podtlak za pomoč pri vsaj dvakratni uporabi zavore po vključitvi opozorilne naprave (ali pa merilec kaže nezanesljiv odčitek). | | X | X |
| | | (b) Čas, potreben za ustvarjanje varne delovne vrednosti zračnega tlaka/podtlaka, ni v skladu z zahtevami ([a]). | | X | |
| | | (c) Večkrožni varnostni ventil ali razbremenilni ventil ne deluje. | | X | |
| | | (d) Uhajanje zraka povzroča znaten upad tlaka ali slišno uhajanje zraka. | | X | |
| | | (e) Zunanja poškodba lahko vpliva na delovanje zavornega sistema. | | X | X |
| 1.1.4 | Opozorilnik ali merilec, ki kaže prenizek tlak. | Slabo delovanje ali pokvarjen opozorilnik ali merilec. | X | X | |
| 1.1.5 | Ročno upravljani krmilni ventil zavore | (a) Razpokan, poškodovan ali čezmerno obrabljen krmilni ventil. | | X | |
| | | (b) Krmiljenje ventilskega vretena nezanesljivo ali ventil nezanesljiv. | | X | |
| | | (c) Povezave zrahljane ali uhajanje v sistemu. | | X | |
| | | (d) Nezadovoljivo delovanje. | | X | |
| 1.1.6 | Sprožilo parkirne zavore, upravljalni vzvod, zaskočka parkirne zavore, elektronska parkirna zavora | (a) Zaskočka ne drži pravilno. | | X | |
| | | (b) Čezmerna obraba tečaja vzvoda ali zaskočnega mehanizma. | X | X | |
| | | (c) Čezmeren hod vzvoda, ki kaže nepravilno nastavitev. | | X | |
| | | (d) Sprožilo manjka, je poškodovano ali ne deluje. | | X | |
| | | (e) Nepravilno delovanje, opozorilnik kaže slabo delovanje. | | X | |
| 1.1.7 | Zavorni ventili (nožni ventili, razbremenitve, regulatorji) | (a) Poškodovan ventil ali čezmerno uhajanje zraka. | | X | X |
| | | (b) Čezmerno puščanje olja iz kompresorja. | X | | |
| | | (c) Ventil nezanesljivo pritrjen ali neustrezno nameščen. | | X | |
| | | (d) Puščanje ali uhajanje tekočine hidravličnih zavor. | | X | X |

| Postavka | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | MiD | MaD | DD |
| 1.1.8 Spojke za zavore priklopnega vozila (električne in pnevmatske) | (a) Pomanjkljiv pokrov ali samotesnilni ventil. | X | X | |
| | (b) Pokrov ali ventil nezanesljivo pritrjen ali neustrezno nameščen. | X | X | |
| | (c) Čezmerno uhajanje. | | X | X |
| | (d) Nepravilno delovanje. | | X | X |
| 1.1.9 Tlačna posoda hranilnika energije | (a) Posoda je poškodovana, razjedena ali iz nje uhaja. | X | X | |
| | (b) Naprava za praznjenje kondenzata ne deluje. | X | X | |
| | (c) Posoda nezanesljivo pritrjena ali neustrezno nameščena. | | X | |
| 1.1.10 Servozavorne enote, glavni zavorni valj (hidravlični sistemi) | (a) Servo enota je okvarjena ali neučinkovita. | | X | |
| | (b) Glavni zavorni valj je okvarjen ali pušča. | | X | X |
| | (c) Glavni zavorni valj je nezanesljiv. | | X | X |
| | (d) Nezadostna količina zavorne tekočine. | X | X | |
| | (e) Manjka pokrov rezervoarja glavnega zavornega valja. | X | | |
| | (f) Opozorilna svetilka zavorne tekočine sveti ali je pokvarjena. | X | | |
| | (g) Nepravilno delovanje opozorilne naprave za raven zavorne tekočine. | X | | |
| 1.1.11 Toge zavorne cevi | (a) Neposredna nevarnost okvare ali loma. | | X | X |
| | (b) Uhajanje iz cevi ali povezav. | | X | X |
| | (c) Poškodovane ali čezmerno razjedene cevi. | | X | X |
| | (d) Napačno nameščene cevi. | X | X | |
| 1.1.12 Gibljive zavorne cevi | (a) Neposredna nevarnost okvare ali loma. | | X | X |
| | (b) Zavorne cevi poškodovane, se drgnejo, so zvite ali prekratke. | X | X | |
| | (c) Uhajanje iz cevi ali povezav. | | X | X |
| | (d) Izbokline na ceveh pod tlakom. | | X | X |
| | (e) Porozne cevi. | | X | |
| 1.1.13 Zavorne obloge in ploščice | (a) Čezmerna obraba oblog ali ploščic. | | X | X |
| | (b) Obloge ali ploščice onesnažene (olje, mast itd.). | | X | X |
| | (c) Obloge ali ploščice manjkajo. | | | X |

| Postavka | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | MiD | MaD | DD |
| 1.1.14 Zavorni bobni, zavorni koluti | (a) Čezmerna obraba bobna ali koluta, čezmerno zbrazdani, razpokani, nezanesljivo pritrjeni ali zlomljeni. | | X | X |
| | (b) Boben ali kolut onesnažen (olje, mast itd.). | | X | X |
| | (c) Boben ali kolut manjka. | | | X |
| | (d) Nosilna plošča nezanesljivo pritrjena. | | X | |
| 1.1.15 Zavorni bovden potegi, drogovi, vzvodi, spoji | (a) Poškodovani ali zavozlani potegi. | | X | X |
| | (b) Čezmerno obrabljeni ali razjedeni sestavni deli. | | X | X |
| | (c) Bovden poteg, drog ali spoj nezanesljiv. | | X | |
| | (d) Pomanjkljivo vodilo bovden potega. | | X | |
| | (e) Omejevanje prostega hoda zavornega sistema. | | X | |
| | (f) Neobičajno premikanje ročic/spojev, ki kaže slabo nastavitev ali čezmerno obrabo. | | X | |
| 1.1.16 Zavorna sprožila (vključno z vzmetnimi zavorami ali hidravličnimi valji) | (a) Sprožilo razpokano ali poškodovano. | | X | X |
| | (b) Sprožilo pušča. | | X | X |
| | (c) Sprožilo nezanesljivo pritrjeno ali neustrezno nameščeno. | | X | X |
| | (d) Sprožilo čezmerno razjedeno. | | X | X |
| | (e) Nezadosten ali čezmeren hod delovnega bata ali mehanizma membrane. | | X | X |
| | (f) Manjka pokrov za zaščito pred prahom ali pa je čezmerno poškodovan. | X | X | |
| 1.1.17 Ventil za zaznavanje obremenitve | (a) Pomanjkljiva povezava. | | X | |
| | (b) Nepravilna nastavitev povezave. | | X | |
| | (c) Ventil je zataknjen ali ne deluje. | | X | X |
| | (d) Ventil manjka. | | | X |
| | (e) Manjka tablica s podatki. | X | | |
| | (f) Podatki so nečitljivi ali niso skladni z zahtevami [a]. | X | | |
| 1.1.18 Regulatorji zračnosti in opozorilniki | (a) Regulator poškodovan, zataknjen ali se nepravilno giba, je čezmerno obrabljen ali nepravilno nastavljen. | | X | |
| | (b) Pomanjkljiv regulator. | | X | |

| Postavka | | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | MiD | MaD | DD |
| | | (c) Nepravilno nameščen ali zamenjan. | | X | |
| 1.1.19 | Trajnostni zavorni sistem (kadar je nameščen ali zahtevan) | (a) Nezanesljivi konektorji ali okovje. | X | X | |
| | | (b) Sistem je vidno pomanjkljiv ali manjka. | | X | |
| 1.1.20 | Samodejno delovanje zavor priklopnega vozila | Zavora priklopnega vozila ne deluje samodejno, kadar je spojka izklopljena. | | | X |
| 1.1.21 | Celoten zavorni sistem | (a) Druge naprave v sistemu (na primer črpalka za sredstvo proti zamrznitvi, sušilnik itd.): zunanje poškodbe ali čezmerna razjedenost, ki negativno vplivajo na zavorni sistem. | | X | X |
| | | (b) Puščanje zraka ali sredstva proti zamrznitvi. | X | X | |
| | | (c) Kateri koli sestavni del je nezanesljivo pritrjen ali neustrezno nameščen. | | X | |
| | | (d) Neustrezno popravilo ali sprememba katerega koli sestavnega dela ([1]). | | X | X |
| 1.1.22 | Preskusne povezave (kadar so nameščene ali zahtevane) | (a) Manjkajo. | | X | |
| | | (b) Poškodovane, neuporabne ali puščajo. | X | X | |
| 1.2 | Zmogljivost in učinkovitost delovne zavore | | | | |
| 1.2.1 | Zmogljivost **(E)** ([b]) | (a) Neustrezen zavorni učinek na enem ali več kolesih. | | X | X |
| | | (b) Zavorni učinek katerega koli kolesa je manjši kot 70 % najvišjega doseženega učinka drugega kolesa na isti osi. Oziroma pri preskušanju zavor na cesti je odklon vozila od ravne črte pretiran. | | X | X |
| | | (c) Ni postopne spremembe zavornega učinka (prijemanje). | | X | |
| | | (d) Neobičajna časovna zakasnitev v zaviranju pri katerem koli kolesu. | | X | |
| | | (e) Čezmerno nihanje zavorne sile med vsakim celotnim vrtljajem kolesa. | | X | |
| 1.2.2 | Učinkovitost **(E)** ([b]) | Ne dosega naslednjih minimalnih vrednosti:<br>kategorija N1: 45 %<br>kategorija M1, M2 in M3: 50 % ([2])<br>kategorija N2 in N3: 43 % ([3])<br>kategorija O2,O3 in O4: 40 % ([4]) | | X | X |

| Postavka | | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | MiD | MaD | DD |
| 1.3 | Zmogljivost pomožne zavore (v sili) in učinkovitost (če deluje prek ločenega sistema) | | | | |
| 1.3.1 | Zmogljivost **(E)** [b] | (a) Neustrezen zavorni učinek na enem ali več kolesih. | | X | X |
| | | (b) Zavorni učinek katerega koli kolesa je manjši kot 70 % največjega doseženega učinka drugega kolesa na isti osi. Oziroma pri preskušanju zavor na cesti je odklon vozila od ravne črte pretiran. | | X | X |
| | | (c) Ni postopne spremembe zavornega učinka (prijemanje). | | X | X |
| 1.3.2 | Učinkovitost | Zavorni učinek manjši od 50 % [5] zmogljivosti delovne zavore, opredeljene v oddelku 1.2.2 glede na najvišjo dovoljeno maso ali pri polprikloplnikih vsoto dovoljenih osnih obremenitev (Razen L1e in L3e). | | X | X |
| 1.4 | Zmogljivost in učinkovitost ročne zavore | | | | |
| 1.4.1 | Zmogljivost **(E)** [b] | Zavora na eni strani ne deluje oziroma je odklon vozila pri preskušanju na cesti od ravne črte pretiran. | | X | X |
| 1.4.2 | Učinkovitost **(E)** [b] | Za vse kategorije vozil je zavorni koeficient manjši od 16 % glede na največjo dovoljeno maso ali za motorna vozila 12 % glede na največjo dovoljeno kombinirano maso vozila, kar je višje. | | X | X |
| 1.5 | Zmogljivost trajnostnega zavornega sistema | (a) Ni postopne spremembe učinkovitosti (ne uporablja se za sistem motorne zavore). | | X | |
| | | (b) Sistem ne deluje. | | X | |
| 1.6 | Sistem proti blokiranju koles (ABS) | (a) Slabo delovanje opozorilne naprave. | | X | |
| | | (b) Opozorilna naprava kaže slabo delovanje sistema. | | X | |
| | | (c) Senzorji hitrosti vrtenja koles manjkajo ali so poškodovani. | | X | |
| | | (d) Poškodovana električna napeljava. | | X | |
| | | (e) Drugi sestavni deli manjkajo ali so poškodovani. | | X | |
| 1.7 | Elektronski zavorni sistem (EBS) | (a) Slabo delovanje opozorilne naprave. | | X | |
| | | (b) Opozorilna naprava kaže slabo delovanje sistema. | | X | |

| Postavka | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | MiD | MaD | DD |
| | 8. **EMISIJE** | | | |
| 8.1 Hrup | | | | |
| 8.1.1 Sistem za zmanjševanje hrupa | (a) Ravni hrupa presegajo dovoljene v zahtevah [a]. [a]. | | X | |
| | (b) Kateri koli del sistema za zmanjševanje hrupa je zrahljan, lahko odpade, je poškodovan, nepravilno nameščen, manjka ali je očitno tako spremenjen, da lahko negativno vpliva na ravni hrupa. | | X | X |
| 8.2 Emisije izpušnih plinov | | | | |
| 8.2.1 Emisije iz bencinskih motorjev | | | | |
| 8.2.1.1 Oprema za uravnavanje emisij izpušnih plinov | (a) Oprema za uravnavanje emisij, ki jo je namestil proizvajalec, manjka, je spremenjena ali očitno pomanjkljiva. | X | X | |
| | (b) Puščanje, ki lahko vpliva na meritve emisij. | | X | |
| 8.2.1.2 Plinaste emisije **(E)** [b] | (a) Plinaste emisije presegajo ravni, ki jih je navedel proizvajalec. | | X | |
| | (b) Ali, če tega podatka ni, emisije CO presegajo: | | X | |
| | (i) za vozila brez naprednega sistema za uravnavanje emisij:<br>— 4,5 %, ali<br>— 3,5 %,<br><br>glede na datum prve registracije ali uporabe, določen v zahtevah [a]; | | | |
| | (ii) za vozila z naprednim sistemom za uravnavanje emisij:<br>— pri prostem teku motorja: 0,5 %<br>— pri visokem številu vrtljajev motorja v prostem teku: 0,3 %<br>ali<br>— pri prostem teku motorja: 0,3 % [6]<br>— pri visokem številu vrtljajev motorja v prostem teku: 0,2 %<br><br>glede na datum prve registracije ali uporabe, določen v zahtevah [a]. | | | |
| | (c) Lambda je zunaj območja 1 ± 0,03 ali ni v skladu s specifikacijami proizvajalca. | | X | |
| | (d) Vrednosti, odčitane z naprave OBD, kažejo znatno poslabšano delovanje. | | X | |
| | (e) Merjenje z zaznavanjem na daljavo kaže znatno neskladje. | | X | |

| Postavka | Pomanjkljivosti | Smernice za oceno pomanjkljivosti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | MiD | MaD | DD |
| 8.2.2 Emisije iz dizelskih motorjev | | | | |
| 8.2.2.1 Oprema za uravnavanje emisij izpušnih plinov | (a) Oprema za uravnavanje emisij, ki jo je namestil proizvajalec, manjka ali je očitno pomanjkljiva. | X | X | |
| | (b) Puščanje, ki lahko vpliva na meritve emisij. | | X | |
| 8.2.2.2 Motnost **(E)** [b] Vozila, registrirana ali dana v promet pred 1. januarjem 1980, so izvzeta iz teh zahtev. | (a) Za vozila, ki so prvič registrirana ali dana v promet po datumu, navedenem v zahtevah [a], motnost presega raven, navedeno na tablici proizvajalca na vozilu; | | X | |
| | (b) če tega podatka ni ali v zahtevah [a] ni dovoljena uporaba referenčnih vrednosti: za sesalne dizelske motorje: 2,5 $m^{-1}$, za tlačno polnjene motorje s turbopuhalom: 3,0 $m^{-1}$, ali za vozila, določena v zahtevah [a] ali prvič registrirana ali dana v promet po datumu, navedenem v zahtevah [a], 1,5 $m^{-1}$ [7]. | | X | |
| | (c) Merjenje z zaznavanjem na daljavo kaže znatno neskladje. | | X | |
| 8.4 Druge postavke, povezane z okoljem | | | | |
| 8.4.1 Puščanje tekočine | Kakršno koli čezmerno puščanje tekočine, ki lahko škodi okolju ali ogroža varnost drugih udeležencev na cesti. | | X | X |

[1] Neustrezno popravilo ali sprememba pomeni popravilo ali spremembo, ki negativno vpliva na varnost vozila v cestnem prometu ali škodljivo vpliva na okolje.
[2] 48 % za vozila, ki niso opremljena z ABS ali homologirana pred 1. oktobrom 1991.
[3] 45 % za vozila, registrirana po letu 1988 ali od dneva, določenega v zahtevah, kar je pozneje.
[4] 43 % za polpriklopnike in priklopnike z vrtljivim ojesom, registrirane po letu 1988 ali od dneva, določenega v zahtevah, kar je pozneje.
[5] 2,2 $m/s^2$ za vozila kategorij N1, N2 in N3.
[6] Homologirana v skladu z mejnimi vrednostmi v vrstici A ali B točke 5.3.1.4 Priloge I k Direktivi 70/220/EGS (UL L 76, 6.4.1970, str. 1) ali pozneje, ali prvič registrirana ali dana v promet po 1. juliju 2002.
[7] Homologirana v skladu z mejnimi vrednostmi v vrstici B točke 5.3.1.4 Priloge I k Direktivi 70/220/EGS ali pozneje; v vrstici B1, B2 ali C točke 6.2.1 Priloge I k Direktivi Sveta 88/77/EGS (UL L 36, 9.2.1988 str. 33,) ali pozneje ali prvič registrirana ali dana v promet po 1. juliju 2008.

*Opombe:*
[a] „Zahteve“ so določene v zahtevah za homologacijo na datum homologacije, prve registracije ali začetka uporabe ter v zahtevah glede naknadnega opremljanja ali nacionalni zakonodaji države registracije.
[b] (E) Za preskušanje te postavke je potrebna oprema.